

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Be- en verwerking van afvalstoffen op De Wierde
te Oudehaske

10 juli 1998

ISBN 90-421-0374-4
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Fryslân
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

uw kenmerk
MO\98-34641b

uw brief
14 april 1998

ons kenmerk
U402-98/Ru/Vh/em/944-63

onderwerp
Advies voor richtlijnen Be- en verwerking
van afvalstoffen op De Wierde te Oude-
haske

doorkiesnummer
(030) 234 76 51

Utrecht,
10 juli 1998

Met bovengenoemde brief stelde u (als coördinerend bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Be- en verwerking van afvalstoffen op De Wierde te Oudehaske. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

drs. L. van Rijn-Vellekoop
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Be- en verwerking van afvalstoffen op De
Wierde te Oudehaske

In afschrift aan: Waterschap Friesland

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Be- en verwerking van afvalstoffen op De Wierde te Oudehaske

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over
Be- en verwerking van afvalstoffen op De Wierde te Oudehaske,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Fryslân (als coördinerend bevoegd gezag) door de
Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Be- en verwerking van afvalstoffen op De Wierde te Oudehaske,

de secretaris

drs. M.J. Ruis,

namens deze

drs. R.A.A. Verheem

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 10 juli 1998

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. Probleemstelling, doel en besluitvorming	4
2.1 Probleemstelling en doel	4
2.2 Besluitvorming	6
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	7
3.1 Inleiding	7
3.2 Algemene aspecten	7
3.2.1 Situering	7
3.2.2 Afvalaanbod, -aanvoer, -acceptatie en -opslag	8
3.2.3 Be- en verwerkingsprocessen	8
3.2.4 Bedrijfsvoering en controle	8
3.2.5 Reststoffen en producten	8
3.2.6 Emissies en mitigerende maatregelen	9
3.2.7 Varianten	10
3.3 Specifieke aspecten	10
3.3.1 Scheidingsinstallatie en ONF-bewerking	10
3.3.2 Zuiveringsslibbewerking	11
3.3.3 Biologische grondreiniging	11
3.3.4 Immobilisatie	12
3.3.5 Baggerslibbewerking	12
3.3.6 Zeefzandbewerking en puinbreker	12
3.3.7 Groencompostering	13
3.3.8 Overige voorgenomen activiteiten	13
3.4 Alternatieven	13
3.4.1 Nulalternatief	14
3.4.2 Meest milieuvriendelijke alternatief	14
4. Bestaande milieutoestand, autonome ontwikkeling en milieugevolgen	15
4.1 Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling	15
4.2 Milieugevolgen - algemeen	15
4.3 Milieugevolgen - specifiek	16
4.3.1 Lucht	16
4.3.2 Bodem en water	16
4.3.3 Geluid en trillingen	16
4.3.4 Effect op functies in de omgeving	17
4.3.5 Landschap, cultuurhistorie en archeologie	17
4.3.6 Verkeer	17
5. Vergelijking van alternatieven	17
6. Leemten in informatie	18
7. Evaluatieprogramma	18
8. Vorm en presentatie	18

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 april 1998, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
- 1a. Brief van het bevoegd gezag d.d. 23 juli 1998, waarin de termijn voor het advies van de Commissie verlengd wordt tot 10 juli 1998
2. Kennisgeving in Staatscourant nr 70 d.d. 14 april 1998
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen
5. Aanbeveling voor een systematiek

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Afvalsturing Friesland NV (AF) heeft het voornemen om haar verwerkingsactiviteiten voor afval op de afvalberging De Wierde te Oudehaske uit te breiden. In de startnotitie wordt niet eenduidig aangegeven om welke deelactiviteiten het gaat. De Commissie is uitgegaan van de volgende deelactiviteiten: een scheidingsinstallatie, een bewerkingsinstallatie voor organische natte fractie, uitbreiding van de zuiveringsinstallatie, bewerking van baggerslib en zuiveringsslib, grondreiniging, immobilisatie, zeefzandbewerking, groencompostering, verwerking rioolslib en veegvuil, een breekinstallatie, vestiging van een regionale inzameldienst en de opslag van secundaire bouwstoffen. Het Milieueffectrapport (MER) moet duidelijkheid geven over welke activiteiten het gaat.

AF heeft in overleg met de bevoegde instanties besloten één m.e.r.-procedure te starten voor meerdere activiteiten (door AF een 'paraplu-m.e.r.' genoemd). Het uiteindelijke MER zal daarbij bestaan uit een Hoofdrapport met één of meer Deelrapporten. Het Hoofdrapport geeft een korte beschrijving van de bestaande toestand, alle activiteiten die AF voornemens is op De Wierde te ontwikkelen en beschrijft de samenhang tussen deze activiteiten en de te verwachten gecumuleerde milieueffecten. Een Deelrapport geeft een meer specifieke beschrijving van een deelactiviteit en mogelijke alternatieven hiervoor en bevat tevens, voor zover nodig, een actualisatie van de gegevens in het Hoofdrapport. Bij het indienen van een vergunningaanvraag voor één (of meer deelactiviteiten), zal de aanvraag vergezeld gaan van het Hoofdrapport en één (of meerdere) Deelrapporten.

De Commissie vindt in het MER (Hoofdrapport en Deelrapporten) voor de voorgenomen activiteit in het bijzonder de volgende punten van belang:

- een beschrijving van de deelactiviteiten waaruit de voorgenomen activiteit bestaat;
- een onderbouwing van de doelmatigheid van deelactiviteiten: zowel de hoogwaardigheid van de be- en verwerking van afvalstoffen (effectiviteit en efficiëntie) als de relatie met het verwachte afvalaanbod in de markt;
- een onderbouwing van de gestelde cumulatieve immissiedoelen voor geur en geluid (in de startnotitie 'milieugebruiksruimte' genoemd), waarbij aangegeven is hoe hard deze doelen zijn;
- een beschrijving van de emissies en de milieugevolgen, per deelactiviteit en voor het geheel van de deelactiviteiten, voor de aspecten:
 - lucht: geur (inclusief contouren) en, voor zover relevant voor een deelactiviteit, stof, ammoniak en vluchtige koolwaterstoffen;
 - water: het chemisch- en biologische zuurstofverbruik en de gehalten aan stikstof, zware metalen en organische microverontreinigingen in het te lozen afvalwater;
 - geluid.Besprek geur- en geluidseffecten tegen de achtergrond van de gestelde cumulatieve immissiedoelen voor deze aspecten.
- meest milieuvriendelijke alternatieven (mma) op twee niveaus:
 - per deelactiviteit;

- voor het geheel aan activiteiten, waarbij actief gezocht wordt naar mogelijkheden om milieuwinst te boeken door het integreren van verschillende deelactiviteiten of door de locatiekeuze van deelactiviteiten op het terrein.
- een vergelijking van de milieueffecten van deelactiviteiten en alternatieven onderling en met twee referenties: de huidige situatie (februari 1998) en de nieuwe situatie (uitgaande van al gerealiseerde deelactiviteiten of deelactiviteiten waartoe al besloten is).

1.

INLEIDING

Afvalsturing Friesland NV heeft het voornemen om haar verwerkingsactiviteiten voor afval op de afvalberging De Wierde te Oudehaske uit te breiden. Hierbij wordt volgens de startnotitie gedacht aan de volgende installaties of deelactiviteiten: een scheidingsinstallatie, een bewerkingsinstallatie voor organische natte fractie, de uitbreiding van de zuiveringsinstallatie, bewerking van baggerslib en zuiveringsslib, grondreiniging, immobilisatie, zeefzandbewerking, groencompostering, verwerking rioolslib en veegvuil, een breekinstallatie, de vestiging van een regionale inzameldienst, en de opslag van secundaire bouwstoffen.

Voor het realiseren van deze activiteiten moeten vergunningen op grond van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging Oppervlaktewateren (Wvo) worden aangevraagd. Voor een deel van bovengenoemde activiteiten geldt dat voor de vergunningen op grond van het besluit milieueffectrapportage (bijlage C categorie 18.2) milieueffectrapportage (m.e.r.) moet worden doorlopen. Bevoegde instanties zijn Gedeputeerde Staten van Fryslân voor de Wm (tevens coördinerend bevoegd gezag) en het Dagelijks Bestuur van het Waterschap Friesland voor de Wvo.

Afvalsturing Friesland NV (AF) heeft in overleg met de bevoegde instanties besloten een m.e.r.-procedure te starten, waarin meerdere deelactiviteiten met een verschillend karakter worden meegenomen (door AF een 'paraplu-m.e.r.' genoemd). Het uiteindelijke Milieueffectrapport (MER) zal bestaan uit een Hoofdrapport met één (of meer) Deelrapporten.

Het Hoofdrapport geeft onder andere een korte beschrijving van alle activiteiten die AF voornemens is te ontwikkelen, beschrijft de samenhang tussen deze activiteiten, beschrijft de bestaande toestand van het milieu en geeft inzicht in de (gecumuleerde) milieueffecten van alle deelactiviteiten tezamen.

Een Deelrapport geeft een meer specifieke beschrijving van een deelactiviteit, de daarbij horende alternatieven, de te verwachten milieueffecten en, voor zover nodig, een actualisatie van de gegevens in het Hoofdrapport.

AF kan op een later tijdstip voor één of meerdere van de deelactiviteiten een vergunningaanvraag indienen, waarbij de aanvraag vergezeld gaat van het Hoofdrapport en één of meerdere Deelrapporten. Per vergunningaanvraag zal de Commissie een apart toetsingsadvies opstellen over het Hoofdrapport en het betreffende Deelrapport.

Bij brief van 30 maart 1998¹⁾ is de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant van 14 april 1998²⁾. In verband met de complexiteit van de advisering over meerdere deelactiviteiten met verschillend

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

karakter is de termijn voor het advies van de Commissie door het bevoegd gezag verlengd tot en met 10 juli 1998³].

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁴]. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de adviezen, commentaren en opmerkingen⁵], die zij in afschrift van het bevoegd gezag heeft ontvangen.

In haar richtlijnenadvies heeft de Commissie geen expliciet onderscheid aangebracht tussen de informatie die in het Hoofdrapport en die in de Deelrapporten gegeven moet worden. De reden hiervoor is dat het richtlijnenadvies bruikbaar moet zijn gedurende de gehele periode dat de voorgenomen activiteit op De Wierde in ontwikkeling is. Met name voor verder in de toekomst gelegen vergunningaanvragen is op dit moment niet goed aan te geven welke informatie bij voorkeur in (een eventuele actualisatie van) het Hoofdrapport, dan wel in het Deelrapport opgenomen moet worden. Dit zal bijvoorbeeld ook afhangen van de volgorde waarin deelactiviteiten worden gerealiseerd.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

2.1 Probleemstelling en doel

Afvalsturing Friesland heeft zich volgens de startnotitie ten doel gesteld ontstane afvalstoffen op een hoogwaardige manier te be- en verwerken. Naast het bedrijfsbelang zal deze hoogwaardige be- en verwerking volgens de startnotitie resulteren in een meerwaarde voor de omgeving, onder meer door de uitbreiding van het aantal arbeidsplaatsen.

Beschrijf de probleemstelling voor dit voornemen en leidt hier een concrete en duidelijke omschrijving van de doelen uit af. Geef daarbij een afzonderlijke beschrijving van de bedrijfsdoelen en de milieudoelen die met het voornemen worden nagestreefd en motiveer deze. Beschrijf milieudoelen zodanig concreet, dat ze kunnen dienen voor de afbakening van te beschrijven alternatieven. Toepassing van het ALARA-beginsel dient daarbij uitgangspunt te zijn.

Milieugebruiksruimte: cumulatieve immissiedoelen voor geur en geluid

In de startnotitie wordt voorgesteld van te voren een 'milieugebruiksruimte' voor het voornemen aan te geven, waar de milieueffecten van het voornemen binnen moeten blijven. Naar de mening van de Commissie kan het hanteren van een

3 Zie bijlage 1a.

4 De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

5 Bijlage 4 geeft een lijst van deze reacties.

dergelijk concept voor de aspecten geur en geluid een duidelijke afbakening geven van de doelen. Voor overige milieuaspecten, zoals landschap, lucht- en waterkwaliteit, ligt dit minder voor de hand, omdat het cumulatieve effect voor deze aspecten op dit moment nog moeilijk aan te geven is. De Commissie stelt daarom voor het begrip milieugebruiksruimte tot de aspecten geur en geluid te beperken.

Uitgaande van deze beperking is het naar de mening van de Commissie echter duidelijker om niet langer van 'milieugebruiksruimte' te spreken, maar de term 'cumulatieve immissiedoelen' voor geur en geluid te hanteren. Dit omdat de term milieugebruiksruimte over het algemeen gebruikt wordt voor de afbakening van *alle* toegestane milieueffecten van een voornemen. In dit advies zal de Commissie daarom verder de term cumulatieve immissiedoelen hanteren.

Het stellen van cumulatieve immissiedoelen (in de startnotitie grafisch vertaald in 'cumulatieve geur- en geluidcontouren') roept overigens enkele vragen op, die in het MER beantwoord moeten worden:

- welke consequenties zal het voor nieuwe deelactiviteiten hebben, indien in de toekomst de gestelde cumulatieve contouren door reeds gerealiseerde deelactiviteiten volledig zijn opgevuld?
- welke maatregelen worden getroffen om te voorkomen, dat bij het realiseren van de eerste deelactiviteiten de cumulatieve contouren al grotendeels opgevuld worden?
- in hoeverre worden de gestelde cumulatieve immissiedoelen bijgesteld, indien in de toekomst besloten zou worden slechts een beperkt aantal van de in de startnotitie voorgestelde deelactiviteiten te realiseren?

Tot slot is de Commissie van mening, dat de in de startnotitie voor geur en geluid voorgestelde cumulatieve immissiedoelen ambitieus zijn, gelet op het relatief grote aantal deelactiviteiten dat de initiatiefnemer van plan is op De Wierde te vestigen. Onderbouw de voorgestelde cumulatieve immissiedoelen op grond van de maximaal toelaatbaar geachte geurconcentraties en geluidniveaus voor de omgeving, gelet op de voor geur en geluid kwetsbare gebieden en objecten in de omgeving van De Wierde. Betrek hierbij ook de reeds aanwezige of te verwachten hinder als gevolg van bestaande of al geplande activiteiten in het studiegebied, voor zover deze bekend is. Denk hierbij onder meer aan de mogelijke vestiging van een slibdroging op de locatie Heerenveen-kanaal.

Doelmatigheid

Beschrijf per afvalstroom en techniek de doelmatigheid van be- of verwerking op De Wierde, in het licht van de mogelijkheden om bepaalde afvalstromen elders op een vergelijkbare wijze te verwerken. De doelmatigheidsaspecten die voor het MER vooral van belang zijn, zijn de hoogwaardigheid⁶⁾ van de be- of verwerking en de aansluiting op het te verwachten afvalaanbod in de markt:

- Maak uit een globale vergelijking tussen de voorgestelde bewerkingsmethoden en andere technieken duidelijk hoe hoogwaardig de voorgestelde tech-

⁶⁾ Onder de hoogwaardigheid wordt verstaan de effectiviteit en efficiëntie van de verwijdering met inachtneming van de voorkeursvolgorde van verwijderingsmethoden conform de Wet milieubeheer.

nieken zijn. Alhoewel niet verplicht kunnen hierbij naast milieu- en technische overwegingen ook kostenoverwegingen worden meegenomen.

- De keuze voor realisatie van deelactiviteiten wordt bepaald door het verwachte afvalaanbod in de markt. Geef prognoses (minimum, maximum en onzekerheden) van het afvalaanbod op de lange en korte termijn en beschrijf daarbij het herkomstgebied van het afval. Geef ook aan wat de bestaande of reeds geplande verwerkingscapaciteit voor de diverse te be- en verwerken afvalstromen in het relevante marktgebied is, voor zover nodig om de doelmatigheid van het voornemen op dit punt te kunnen beoordelen.

2.2

Besluitvorming

Geef in het kort aan welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies e.d.) gelden bij dit voornemen en welke gebieden in (de omgeving van) het studiegebied liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen. Verwijs hierbij naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze zijn vastgelegd. Het beleidskader wordt onder meer gevormd door het Provinciaal Milieubeleidsplan, het TJP-A II inclusief het toetsingskader emissierichtlijnen en de Vierde Nota Waterhuishouding. Beschrijf daarnaast de verwachte ontwikkelingen van het afvalverwijderingsbeleid in Nederland.

Geef aan dat het MER is opgesteld voor de besluitvorming in het kader van de vergunningverlening krachtens de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Beschrijf tevens welke procedure en welk tijdpad wordt gehanteerd en welke adviesorganen en instanties formeel en informeel bij de besluitvorming zijn betrokken. Geef ook de besluiten aan die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Inleiding

Uit de startnotitie valt niet eenduidig op te maken welke deelactiviteiten de initiatiefnemer voornemens is te realiseren. De startnotitie bevat verschillende opsommingen, die onderling verschillen. Geef aan om welke deelactiviteiten het gaat en onderbouw waarom voor deze activiteiten is gekozen. Ga hierbij ook in op de bezwaren van de gemeente Skasterlân tegen enkele van de voorgenumen deelactiviteiten⁷].

Beschrijf deelactiviteiten voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Beschrijf de verschillende deelactiviteiten daarbij zowel apart als in onderlinge samenhang en geef aan welke mogelijkheden de onderlinge samenhang van deelactiviteiten biedt voor het optimaliseren van het voornemen op het energie-, water en transportaspect.

Verder verdient het aanbeveling om per deelactiviteit onderscheid te maken tussen de realisatiefase (inrichting/aanleg), de gebruiksfase (gebruik en beheer) en de fase na de beëindiging (voor zover van toepassing).

Beschrijf in het MER, naast de m.e.r.-plichtige, ook de niet m.e.r.-plichtige deelactiviteiten, voor zover nodig om de te verwachten cumulatieve emissies en autonome ontwikkeling vast te kunnen stellen.

Voor de m.e.r.-plichtige activiteiten is het meest milieuvriendelijk alternatief verplicht. Beschrijf daarnaast alternatieven die gevormd worden door combinaties van verschillende uitvoeringsvarianten voor deelactiviteiten.

Voor alle deelactiviteiten is een aantal algemene aspecten van belang, die in paragraaf 3.2 verder worden uitgewerkt. Daarnaast zijn per deelactiviteit in paragraaf 3.3 specifieke aspecten aangegeven.

3.2 Algemene aspecten

Beschrijf van elke deelactiviteit de volgende aspecten:

3.2.1 Situering

- begrenzing, omgeving en ontsluiting van het terrein waarop de deelactiviteiten plaats vinden;
- oppervlakte, vormgeving en hoogte van de aan te leggen voorzieningen;
- landschappelijke inpassing;
- delen van de installaties die inpassend worden gerealiseerd;
- situering en aard van de verharding (inclusief vloeistofdichte vloeren).

7 Zie ook inspraakreactie 3, bijlage 4.

3.2.2

Afvalaanbod, -aanvoer, -acceptatie en -opslag

- categorie en herkomst van te verwerken afvalstoffen in tonnen per jaar en een globale beschrijving van de samenstelling;
- minimum- en maximumscenario's en onzekerheden in de scenario's;
- grenswaarden voor die componenten die bij bewerking tot milieuschadelijke emissies kunnen leiden;
- wijze van aan- en afvoer en overslag van de afvalstoffen en eindfracties, de aan- en afvoertijden en de aan- en afvoerfrequentie;
- acceptatieprocedure voor aanvoer van afvalstromen naar de locatie, eventuele tussenopslag en de bestemming van geweigerde afvalstromen: beschrijf per soort afval de acceptatiecriteria;
- opslagcapaciteit en verblijftijd (maximaal, gemiddeld en minimaal) van de te verwerken soorten afval en eindfracties;
- wijze van opslag van afval- en toeslagstoffen (big bags, bulk, silo's of container) en de consequenties daarvan voor de aanvoer en verwerking.

3.2.3

Be- en verwerkingsprocessen

- de voorgenomen processen en hun onderlinge samenhang en afhankelijkheid: geef inzicht in het be- en verwerkingsproces door middel van massabalansen en stroomschema's;
- de stoffenbalans voor de kritische componenten;
- het gebruik van energie;
- milieubescherpende maatregelen.

3.2.4

Bedrijfsvoering en controle

- de tijden waarop de verschillende onderdelen in bedrijf zullen zijn (avond of nacht; zon- en feestdagen);
- procedures die worden gevolgd en maatregelen die worden getroffen om de emissies bij storingen te beperken;
- wijze van controle op en monitoring van de kwaliteit en kwantiteit van aan- en afgevoerde materialen, inclusief de te hanteren kwaliteitscriteria;
- monitoring van geluidemissies en emissies naar lucht, grond- en oppervlaktewater en bodem;
- wijze waarop de controle op de vloeistofdichtheid van vloer en onderliggende folies wordt uitgevoerd.

3.2.5

Reststoffen en producten

- kwaliteit, hoeveelheid en afzetmogelijkheid van het eindproduct en van reststoffen;
- relatie tussen de kwaliteit van ingaande stromen en de milieuhygiënische kwaliteit van producten en reststoffen;
- de bestemming van reststoffen en/of producten als de afzet hiervan niet mogelijk is.

Emissies en mitigerende maatregelen

- emissies onder zowel normale als bijzondere bedrijfsomstandigheden en in de opstartfase;
- invloed van de samenstelling van het afvalaanbod op de emissies naar water en lucht en de wijze waarop bij de opzet van de installatie daarmee rekening wordt gehouden.
- *Emissies naar de lucht:*
 - geuremissie⁸; voor zover relevant en mogelijk op basis van (gemiddelde) resultaten van geurmetingen bij vergelijkbare installaties;
 - (voor zover relevant voor een deelactiviteit) emissies naar de lucht van in ieder geval stof, ammoniak en vluchtige koolwaterstoffen;
 - de maatregelen die volgens het ALARA-principe moeten worden genomen om de emissies te beperken of te voorkomen en de daarmee te bereiken emissiereductie.
- *Emissies naar water en bodem:*
 - vuilwaterbalans, inclusief hergebruik;
 - de werking van de waterzuivering en het zuiveringsrendement;
 - concentraties en vrachten zware metalen, organische microverontreinigingen, het chemisch- en het biologisch zuurstofverbruik en het stikstofgehalte in het te lozen afvalwater;
 - het drainagesysteem voor de opvang en afvoer van percolatiewater;
 - afvoer van vuil en schoon hemelwater;
 - voorzieningen die worden getroffen om emissies naar de bodem te voorkomen.
- *Geluidemissies:*
 - de voor het omgevingsgeluid relevant te achten geluidemissies van installaties en activiteiten, waaronder tevens begrepen de (vracht)wagenbewegingen op het bedrijfsterrein; maak hierbij onderscheid tussen de herkenbare representatieve bedrijfssituaties gedurende de dag-, avond- en nachtperiode⁹;
 - geluidemissies van het manoeuvreren en optrekken van vrachtverkeer nabij de ontsluiting van de inrichting, voor zover dit verkeer betreft dat geassocieerd wordt met het initiatief¹⁰;
 - geluidemissies ten gevolge van het (vracht)verkeer op de overige mogelijke ontsluitingswegen¹¹;

8 Kwantificeer geuremissies volgens de 'Hindersystematiek geur' (VROM, Publicatiereeks Lucht en energie nr.115, 1994).

9 In geval van incidentele bedrijfssituaties dient de frequentie en duur te worden aangegeven. Indien de frequentie hoger is dan 12 x per jaar dient desbetreffende bedrijfssituatie als volwaardige representatieve bedrijfssituatie beschouwd te worden.

10 Bij overschrijding van de grenswaarde van 50 dB(A) dienen de wijze van toepassing van de Circulaire 'Indirecte hinder' (d.d. 29 februari 1996) in beeld te worden gebracht: gevelisolatieonderzoek, vaststelling van pakket van maatregelen en uitkomsten van overleg met betrokkenen.

11 Indien sprake is van een dusdanig substantiële verhoging ten opzichte van de bestaande intensiteiten -en de autonome ontwikkeling daarvan- dat een wezenlijke invloed (2dB(A) of hoger) op de verkeersgeluidbelasting mag (wordt vervolgd...)

- voorzieningen die worden getroffen om de geluiddoelstellingen te realiseren. Hierbij kan sprake zijn van varianten in procesgeïntegreerde maatregelen (geluidarme installaties), bouwkundige maatregelen (omkasting, werkzaamheden in gebouwen) en logistieke maatregelen (transportroutes, opslag).

3.2.7 Varianten

Varianten die voor alle deelactiviteiten beschreven kunnen worden zijn:

- verschillende wijzen van procesvoering;
- verschillende wijze van verwijdering van reststoffen;
- vermindering van de energiebehoefte, bijvoorbeeld door intern hergebruik van restwarmte, dan wel de inzet van stortgas voor de opwekking van energie.

3.3 Specifieke aspecten

Beschrijf van de verschillende deelactiviteiten de volgende specifieke aspecten en uitvoeringsvarianten:

3.3.1 Scheidingsinstallatie en ONF-bewerking

- overzichtelijke processchema's van alle water- en gasvormige stromen en vaste stofstromen (inclusief additionele stoffen), naar aard en hoeveelheid, waaruit duidelijk blijkt uit welke stappen de processen bestaan; indien verschillende afvalstromen (inputvarianten) verschillende processen doorlopen, moeten deze processen worden beschreven;
- diverse procesonderdelen van de installaties, overwegingen die bij de keuze van het voorkeursalternatief een rol hebben gespeeld, stand van de techniek en de te verwachten ontwikkeling daarin;
- gevoeligheid van het proces voor de biologische ONF-bewerking voor toxische stoffen en de mogelijke gevolgen als de gevoeligheidsgrens wordt overschreden.

Uitvoeringsvarianten:

Maak een globale afweging tussen:

- natte of droge scheiding als voorbewerking;
- biologisch drogen of vergisten van de ONF;
- vergisten in een droog of in een nat systeem (in een gemengd doorstroom- of batch systeem);
- verschillende biogasreinigingssystemen, bijvoorbeeld luchtzuivering door middel van biofilters of (bio)gaswassing;
- waterzuivering door middel van aërobe of anaërobe techniek.

3.3.2

Zuiveringsslibbewerking

Voor een advies over richtlijnen voor een zuiveringsslibbewerking op De Wierde verwijst de Commissie naar het door haar uitgebrachte richtlijnenadvies voor het MER *'Geïntegreerde locatie- en inrichtingskeuze verwerking zuiveringsslib Groningen, Friesland en Drenthe'*.

Zoals ook in de startnotitie (p.25) is aangegeven is dit MER inmiddels gepubliceerd als onderdeel van de vergunningaanvraag door het Waterschap Friesland voor een slibdroging op de locatie 'It Dok' op het industrieterrein Heerenveen-Kanaal. In het MER wordt, naast andere locaties, ook eventuele vestiging van een slibdroging op 'De Wierde' gezien. Hoewel in dit MER al veel relevante informatie over de realisatie van een slibdroging op De Wierde gegeven wordt^{12]}, wijst de Commissie erop dat dit MER toch niet zonder meer als deelrapport onder de 'paraplu-MER' kan worden ingebracht^{13]}. De voornaamste reden hiervoor is, dat het reeds opgestelde MER uitgaat van een situatie waarin geen sprake is van realisatie van alle andere deelactiviteiten. Bij eventuele vestiging van de droging op De Wierde zal het MER geactualiseerd en aangevuld moeten worden, in lijn met de richtlijnen voor De Wierde.

3.3.3

Biologische grondreiniging

- processchema van de voorzieningen en de (eventueel gefaseerde) opzet en dimensionering van de verschillende onderdelen;
- acceptatiebeleid en -criteria voor met minerale olie en PAK verontreinigde grond;
- mogelijkheden voor compartimentering bij de opslag van de aangevoerde en gereinigde grond en vergelijkbare materialen;
- mogelijkheden voor eventuele aanpassingen binnen het ontwerp van de installaties indien niet aan de huidige, dan wel toekomstige milieu-eisen kan worden voldaan;
- capaciteit en reinigingsrendement van de reinigingsinstallatie bij verschillende procesomstandigheden en voor verschillende contaminanten;
- flexibiliteit om het proces aan te passen aan hoeveelheden, samenstelling en aard van de verontreinigingen van de aangevoerde grond;
- aard en hoeveelheid van (het gebruik van) energie en hulpstoffen en de maatregelen voor energie- en grondstoffenbesparing;
- maatregelen die worden getroffen indien stagnatie optreedt in de afvoer;
- aard en hoeveelheid van overige afvalstoffen, zoals beladen kool uit het actief koolfilter, en wat hiermee gebeurt.

Uitvoeringsvarianten:

- opslagvarianten, bijvoorbeeld overdekte biologische reiniging, al of niet met reiniging van afgezogen lucht en gescheiden opvang van hemelwater;

12 Voor een beoordeling van de kwaliteit van de informatie in dit MER verwijst de Commissie naar haar toetsingsadvies over het MER Verwerking Zuiveringsslib Friesland.

13 Ingeval het voornemen op de locatie 'It Dok' niet door zou gaan en een vergunningaanvraag ingediend zou worden voor vestiging op De Wierde.

- procesvarianten, bijvoorbeeld variaties in het soort toeslagstoffen, toevoeging van organische stof en/of specifieke bacteriesoorten, omzetten van de bedden, bedhoogte, verwarming van de grond en hoeveelheid en duur van de beluchting.

3.3.4 **Immobilisatie**

- wijze waarop de koude immobilisatie wordt uitgevoerd: voorbehandelingen (bijvoorbeeld voorzeven, malen, breken), soort en hoeveelheid bindmiddelen en hoofdproces (weging, dosering, menging, verdichten en uitharden);
- uitlooggedrag van het immobilisaat ten behoeve van deponie en/of nuttige toepassingen;
- mechanische eigenschappen van het eindproduct, zoals slijtagegevoeligheid en noodzaak tot afzeven;
- fysische stabiliteit;
- eisen aan het eindproduct in verband met de wijze van verdere verlading en transport (voor zover dit gevolgen voor het milieu kan hebben, zoals stofvorming).

Uitvoeringsvarianten:

- het zoveel mogelijk beperken van de afvalwaterproductie;
- optimalisatie van de kwaliteit van eventueel effluent;
- een zo beperkt mogelijk gebruik van toeslagstoffen en hulpstoffen, of vervanging daarvan door andere (afval)stoffen.

3.3.5 **Baggerslibbewerking**

- sturingsmogelijkheden om de chemische kwaliteit van het slib en de kwaliteit van de zand- en waterfractie te verbeteren;
- eventuele toeslagstoffen om verontreinigingen te binden.

Uitvoeringsvarianten:

- vergroting van de herbruikbare zandfractie/verkleining van het te storten volume slib;
- verkleining van de concentraties laging van mogelijke verontreinigingen in het te lozen water;
- extra hydrocyclonage­stap van de bovenloop (extra zand uit de slibfractie) en de onderloop (extra materiaal uit de zandfractie);
- andere technieken, zoals spiraalscheiding en flotatie.

3.3.6 **Zeefzandbewerking en puinbreker**

- (rendement van) het wasproces bij zeefzandbewerking, in relatie tot de concentratie PAK in het zeefzand;
- hoe de beoordelingsrichtlijn voor zeefzand wordt opgesteld en gecertificeerd;
- de samenstelling en de behandeling van het waswater.

Uitvoeringsvarianten¹⁴]:

- optimalisatie van het wasproces door het zoveel mogelijk beperken van de hoeveelheid niet bruikbare reststoffen en minimalisatie van het watergebruik.

3.3.7 **Groencompostering**

- hoogte van het opgestapelde groenafval;
- wijze en frequentie van omzetting composthoop;
- duur van de compostering;
- beluchting

Uitvoeringsvarianten¹⁵]:

- gesloten compostering;
- procesmatig verwerken van de compost;
- voorzieningen voor luchtzuivering (biofilter, gaswassing).

3.3.8 **Overige voorgenomen activiteiten**

In de startnotitie worden naast de eerder besproken activiteiten nog genoemd:

- verwerking van rioolslib en veegvuil;
- opslag van secundaire bouwstoffen;
- vestiging van een regionale inzameldienst;
- uitbreiding van de zuiveringsinstallatie.

Voor deze activiteiten geldt dat hierover voldoende informatie in het MER moet worden opgenomen om het totaal aan emissies en immissies voor geur en geluid en de invloed op de waterzuivering te kunnen beoordelen.

3.4 **Alternatieven**

Stel alternatieven samen door een combinatie van uitvoeringsvarianten. Motiveer de keuze van beschreven alternatieven. In het MER zijn vooral de milieueffecten voor deze keuze van belang. Beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht. Voor alle te ontwikkelen alternatieven geldt dat ze moeten voldoen aan het ALARA-beginsel uit de Wet milieubeheer. Beschrijf de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau om onderlinge vergelijking van alternatieven mogelijk te maken.

Geef bij elk alternatief aan welke preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen.

14 Het ontwikkelen van varianten is alleen verplicht voor deelactiviteiten die m.e.r.-plichtig zijn.

15 De activiteit is m.e.r.-plichtig bij de verwerking van meer dan 25.000 ton.

3.4.1

Nulalternatief

Beschrijf als nulalternatief de huidige milieusituatie, inclusief autonome ontwikkeling (zie verder hoofdstuk 4 van het advies). Het nulalternatief dient tevens als referentie: maak milieugevolgen van alternatieven concreet door vergelijking met het nulalternatief.

In de startnotitie wordt op blz 13 voorgesteld om het volgende nulalternatief te beschrijven: *'Het alternatief waarbij geen van de nieuwe activiteiten wordt gerealiseerd. In concrete betekent dit dat de huidige stortactiviteiten op De Wierde zowel op fase 1 als fase 2 worden gecontinueerd, zij het dat het aanbod fors zal teruglopen. (...) Door het sterk teruglopend afvalaanbod is de consequentie van het nulalternatief dat de levensduur van de stort wordt verlengd. (...) Ter indicatie moet gedacht worden aan een verlenging van de levensduur met circa 10 jaar voor fase 1.'*

Naar de mening van de Commissie is het echter niet reëel om bij het nulalternatief uit te gaan van een verlenging van de levensduur van de stort met ca. 10 jaar voor fase 1, omdat dit niet conform het bestaande beleid is. Ook leent een dergelijke aanname zich slecht voor kwantitatieve beschouwingen.

3.4.2

Meest milieuvriendelijke alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu.

De Commissie adviseert om bij het ontwikkelen van het mma een 'actieve' aanpak te volgen. Hiermee wordt bedoeld, dat toepassing van de beste bestaande mogelijkheden voor milieubescherming en -verbetering bij de ontwikkeling van dit alternatief als *uitgangspunt* wordt genomen. Indien er echter argumenten zijn op grond waarvan deze aanpak niet mogelijk is, kan ook gekozen worden voor de 'passieve' aanpak, waarbij na analyse van de milieueffecten van alternatieven of varianten (inclusief mitigerende en compenserende maatregelen) het alternatief met de minst nadelige milieueffecten tot mma wordt benoemd.

De Commissie adviseert om een mma op twee niveaus te ontwikkelen:

- een mma per deelactiviteit;
- een mma voor het geheel aan activiteiten, waarbij actief gezocht wordt naar mogelijkheden milieuwinst te halen door:
 - integratie van verschillende deelactiviteiten en processen;
 - een zo optimaal mogelijk locatie van deelactiviteiten binnen het terrein.

4. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN

4.1 Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, als referentie voor de te verwachten milieueffecten van het voornemen en de alternatieven. Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds besluiten genomen zijn. Als niet zeker is of activiteiten zullen doorgaan of niet, beschrijf dan voor activiteiten met mogelijk ingrijpende milieugevolgen verschillende scenario's. Dit is bijvoorbeeld mogelijk aan de orde voor de bewerking van zuiveringsslib op de naastliggende locatie 'It Dok' (hiervoor heeft het Waterschap Friesland inmiddels een vergunningaanvraag ingediend) en de ontwikkeling van nabijgelegen gebied tot industrieterrein.

Deelactiviteiten kunnen op verschillende momenten in de toekomst gerealiseerd worden. Beschrijf voor deelactiviteiten die op korte termijn gerealiseerd zullen worden de huidige situatie (februari 1998) als bestaande toestand. Beschrijf voor verder in de toekomst gelegen deelactiviteiten ook de bestaande toestand op dat moment, dat wil zeggen inclusief de deelactiviteiten die op dat moment al gerealiseerd zijn of waartoe reeds besloten is. Hanteer beide situaties als referenties voor de milieueffecten van het voornemen.

Geef het studiegebied kaart aan. Deze omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen optreden. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, landschap, ecologie) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Geef tevens op kaart een overzicht van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten.

4.2 Milieugevolgen - algemeen

Neem bij de beschrijving van milieugevolgen de volgende algemene richtlijnen in acht:

- Beschrijf, waar nodig, de ernst van gevolgen in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid van gevolgen.
- Besteed, naast negatieve effecten, ook aandacht aan positieve effecten.
- Voer bij onzekerheid over het wel of niet optreden van effecten een betrouwbaarheidsanalyse uit, of ga uit van een 'worst case scenario'.
- Vermeld onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens.
- Maak de wijze waarop milieugevolgen zijn bepaald inzichtelijk en controleerbaar, onder andere door basisgegevens in bijlagen op te nemen en expliciet te verwijzen naar geraadpleegd achtergrondmateriaal.

- Besteed vooral aandacht aan die effecten die per alternatief verschillen of die gestelde normen overschrijden.
- Beschrijf zowel de gevolgen in de aanlegfase als de gebruiksfase.
- Motiveer zo nodig de toepassing van minder gangbare voorspellingsmethoden.

De startnotitie stelt dat vanwege de verwachte afname van de *stort*activiteiten op De Wierde, de toename van de totale milieuhinder van het voornemen ondanks het ontwikkelen van nieuwe activiteiten beperkt zal blijven of zelfs af zal kunnen nemen. Onderbouw deze stelling en geef aan hoe deze aannahme een rol heeft gespeeld in de vaststelling van de cumulatieve immissiedoelen voor geur en geluid (zie verder hoofdstuk 2 van dit advies).

4.3 Milieugevolgen - specifiek

Beschrijf voor het gehele voornemen en per deelactiviteit:

4.3.1 Lucht

- het gestelde cumulatieve immissiedoel voor geur;
- de relevante geurcontouren, bijvoorbeeld de 1 en 10 ge/m³-98 percentiel en een tussenliggende contour, en geef aan welke bijdrage deze leveren aan het gestelde cumulatieve immissiedoel;
- de immissieconcentraties voor in ieder geval stof, ammoniak en vluchtige koolwaterstoffen (beschrijf dit alleen waar relevant per deelactiviteit).

4.3.2 Bodem en water

- de invloed op de oppervlaktewaterkwaliteit wat betreft het chemisch en biologisch zuurstofgebruik en de gehalten aan stikstof, zware metalen en organische microverontreinigingen;
- de effecten op bodem- en grondwaterkwaliteit bij calamiteiten;
- de effecten op de watcrhuishouding.

4.3.3 Geluid en trillingen

- het gestelde cumulatieve immissiedoel voor geluid;
- de resultaten van berekeningen betreffende de equivalente geluidsniveaus (LAeq) en de piekniveaus in de dag-, avond- en nachtperiode ter hoogte van geluidgevoelige bestemmingen, met daarbij aangegeven de deelbijdragen van de oorzakelijke geluidsbronnen¹⁶;
- de geluidcontouren (lijnen van gelijk dB(A)-niveau in stappen van 5 dB(A), (45, 50, 55 en 60 dB(A) etmaalwaarde geluidcontour) en geef aan welke bijdragen deze leveren aan het gestelde cumulatieve immissiedoel;

16 Rekenmethode Industrielawaai: 'Handleiding meten en rekenen Industrielawaai' rapport ICG-reeks nr. IL-HR-13-01, d.d. maart 1981.

- de geluidbelasting door transport nabij woningen in de omgeving van de ontsluiting van het bedrijfsterrein;
- in hoeverre voelbare trillingen binnen woningen voor kunnen komen¹⁷].

4.3.4 **Effect op functies in de omgeving**

- de gevolgen voor functies in de omgeving, zowel uitgaande van de gestelde cumulatieve immissiedoelen als voor de berekende immissies; het gaat hier vooral om de effecten op natuur en landbouw en de hinder in de woon- en leefomgeving.

4.3.5 **Landschap, cultuurhistorie en archeologie**

- de effecten op het landschap, voor relevante zichtlijnen bij voorkeur geïllustreerd met een tekening of fotomontage;
- de effecten op cultuurhistorie en archeologie: gelet op de indicaties die bestaan voor steentijdbewoning op de locatie De Wierde¹⁸] dient het uitvoeren van een archeologische inventarisatie voor realisatie van het voornemen overwogen te worden.

4.3.6 **Verkeer**

- eventuele effecten op de verkeersveiligheid op aan- en afvoerwegen door transport van en naar de locatie.

5. **VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN**

Vergelijk de milieueffecten van elke deelactiviteit en de daarbij horende alternatieven zowel onderling als met referentiesituaties (zie onder). Doel van deze vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Vergelijk de milieueffecten van deelactiviteiten en alternatieven steeds met twee referenties (zie ook hoofdstuk 4 van dit advies):

- met de huidige situatie (februari 1998);
- met de op dat moment actuele situatie¹⁹], dat wil zeggen de situatie waarbij sommige deelactiviteiten al gerealiseerd of besloten zijn.

Betrek bij de vergelijking de doelstellingen en grens- en streefwaarden van het milieubeleid en de gestelde cumulatieve immissiedoelen voor geur en geluid.

17 Voelbare trillingen: Richtlijnen Stichting Bouwresearch (richtlijn 2, d.d. 1993).

18 Mondelinge mededeling van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek.

19 Dit geldt voor deelactiviteiten die in de toekomst gerealiseerd zullen worden.

6. LEEMTEN IN INFORMATIE

Geef aan bij welke milieuaspecten relevante informatie ontbreekt. Spits deze inventarisatie toe op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in de verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Beschrijf:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

7. EVALUATIEPROGRAMMA

Gedeputeerde Staten van Fryslân en het Waterschap Friesland moeten bij de besluiten aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat Afvalsturing Friesland N.V. in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek. Aandachtspunten in het evaluatieprogramma zijn:

- de wijze waarop de cumulatieve immissie-eisen voor geluid en geur gecontroleerd en gehandhaafd worden;
- de monitoring van de ontwikkeling van het afvalaanbod (soort en hoeveelheid) in het relevante marktgebied.

8. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient waar zinvol ondersteund te worden met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen, niet in de hoofdttekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en duidelijke legenda erbij te voegen.

9.

SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de autonome ontwikkeling;
- de mogelijk te realiseren activiteiten en de daarbij horende alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het mma;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het milieueffectrapport
Be- en verwerking van afval-
stoffen op De Wierde
te Oudehaske

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 april 1998 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	15 APR. 1998
nummer :	576-98
dossier :	944-1 t/m 3 (7x)
kopie naar :	Se-pers/bild

Commissie voor de milieu-effectrapportage,
Postbus 2345,
3500 GH UTRECHT.

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 lmr. Leeuwarden
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 54 25

Leeuwarden, 14 april 1998

Ons kenmerk : MO\98-34641b
Afdeling : Milieuvergunningen
Toestel :335
Uw kenmerk : -
Bijlage(n) : 8

Onderwerp : verzoek om advies

Op 30 maart 1998 ontvingen wij de Startnotitie m.e.r. voor het Be- en verwerken van afvalstoffen op De Wierde. De startnotitie is ingeschreven onder nummer MO\98-34641.

Naast de bestaande afvalberging, ten noordwesten van Heerenveen, wil Afvalsturing Friesland n.v. een aantal installaties oprichten voor het op een hoogwaardige manier be- en verwerken van verschillende afvalstromen. Omdat er in korte tijd meerdere MER'en moeten worden gemaakt is besloten om te kiezen voor een zogenaamde paraplu-m.e.r.

Details over deze aanpak en de voorgenomen activiteiten zijn te vinden in bijgevoegde startnotities.

Deze Startnotitie ligt met ingang van 20 april 1998 ter inzage bij de gemeente Heerenveen en in de gemeente Skarsterlân, de provincie Fryslân en het Waterschap Friesland.

Op 7 mei 1998 wordt over de Startnotitie een voorlichtingsavond georganiseerd. Deze vindt plaats in het bedrijfsgebouw van Afvalsturing Friesland, de Doltien 11 te Oudehaske. De aanvangstijd is 20.00 uur.

Wij verzoeken u ons tot of op uiterlijk 22 juni 1998 te adviseren over de op te stellen richtlijnen.

Voor eventuele vragen of opmerkingen verzoeken wij u contact op te nemen met dhr. R. Kooistra (058 - 2925321) of met dhr. S. Akkerman (058 - 2925335).

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

voorzitter,

loco-griffier

provinsje fryslân
provincie fryslân

BIJLAGE 1a

Brief van het bevoegd gezag d.d. 23 juli 1998, waarin de termijn voor het advies van de
Commissie verlengd wordt tot 10 juli 1998

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	24 JULI 1998
nummer :	1153-98
dossier :	944-66
kopie naar :	Ru/S/pis/bib/em

provinsje fryslân
provincie friesland

postbus 20170
8900 hr Leeuwarden
tweebakmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 54 25

Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Leeuwarden, 23 juli 1998

Ons kenmerk : MO\98-76022
Afdeling : Milieuvergunningen
Toestel :335/S. Akkerman/B
Bijlage(n) : -

Onderwerp:
Verzoek om advies - opschorten termijn.

Op 30 maart 1998 ontvingen wij de Startnotitie m.e.r. voor het Be- en verwerken van afvalstoffen op De Wierde. De startnotitie is ingeschreven onder nummer MO\98-34641.

Wij hebben u destijds verzocht ons tot of op uiterlijk 22 juni 1998 te adviseren over de op te stellen richtlijnen. Gezien de complexiteit van de het voornemen en het maken van een adequaat pakket aan (advies)richtlijnen is meer tijd nodig dan de wet ons voorschrijft.

In het informeel overleg met u, medewerkers van onze dienst en de initiatiefnemer is door u aangegeven meer tijd te willen nemen voor het opstellen van het advies voor de richtlijnen. Inmiddels is ons via de dienst ter ore gekomen dat het advies wordt uitgebracht op 10 juli 1998. Hiermee kunnen wij instemmen.

Voor eventuele vragen of opmerkingen verzoeken wij u contact op te nemen met of met dhr. S. Akkerman (058 - 2925335).

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

voorzitter,

loca-griffier.

I.a.a.:
Afvalsturing Friesland n.v., t.a.v. de heer D. Louwman
Postbus 1622, 8901 BX Leeuwarden

provinsje fryslân

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 70 d.d. 14 april 1998

provinsje fryslân
provincie fryslân

OPENBARE KENNISGEVING

MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE (M.E.R.) BE- EN VERWERKEN VAN AFVALSTOFFEN OP DE WIERDE

Op 30 maart 1998 ontvingen wij van Afvalsturing Friesland n.v. een Startnotitie voor de m.e.r. Be- en verwerken van afvalstoffen op De Wierde.

Naast de bestaande afvalberging, ten noordwesten van Heerenveen, wil Afvalsturing Friesland n.v. een aantal installaties oprichten voor het op een hoogwaardige manier be- en verwerken van verschillende afvalstromen.

Procedure

Alvorens besluiten kunnen worden genomen voor de uitvoering van de verschillende activiteiten moeten er milieu-effectrapporten (M.E.R.'en) worden gemaakt. Uitgangspunt is om de verschillende M.E.R.'en zo veel mogelijk te integreren in de vorm van een zogenaamde "paraplu-M.E.R.". Voor de opstelling van die M.E.R.'en moeten wij richtlijnen vaststellen.

Startnotitie: inzien en reacties

Wij stellen u hierbij in de gelegenheid opmerkingen te maken, die kunnen bijdragen aan de inhoud van onze richtlijnen. Detailinformatie over het voornemen is te vinden in de Startnotitie m.e.r. Be- en verwerken van afvalstoffen op De Wierde. Deze Startnotitie ligt met ingang van 20 april 1998 ter inzage:

- bij de receptie van het gemeentehuis, Crackstraat 2 te Heerenveen. Op werkdagen van 08.00 tot 13.00 uur en op afspraak van 13.00 tot 17.00 uur;
- in de leeszaal aan het Burgemeester Kuipersplein 48 te Heerenveen. Op woensdag en vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur alsmede dinsdags en donderdags van 10.00 tot 20.00 uur en zaterdag van 10.00 tot 13.00 uur;
- bij de afdeling Milieu van de sector Wonen en Werken, Heremastate 5 (1e gebouw, ingang park) te Joure. Op werkdagen van 08.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 17.00 uur;
- in het gemeentehuis van Skasterlân te Joure, Heremastate 1 (hoofdgebouw). Op maandag van 13.30 tot 20.00 uur. Dinsdag, woensdag en donderdag van 08.30 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 17.00 uur. Op vrijdag van 08.30 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 16.00 uur;
- bij de afdeling Milieuvergunningen van de provincie Fryslân, Tweebaksmarkt 52 te Leeuwarden, kamer 0.71. Op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur (tel. 058 - 292 51 28);
- in het Waterschapshuis "De Molier", Oostergrachtswal 39 te Leeuwarden (afdeling voorlichting), op werkdagen van 08.30 tot 17.00 uur.

Voorlichting

Op 7 mei 1998 wordt over de Startnotitie een voorlichtingsavond georganiseerd. Deze vindt plaats in het bedrijfsgebouw van Afvalsturing Friesland n.v., de Dolten 11 te Oudehaske. De aanvangstijd is 20.00 uur.

Inspraak

Tot uiterlijk vier weken na het verschijnen van deze kennisgeving kunt u schriftelijk opmerkingen maken. Deze opmerkingen moet u richten aan:

Gedeputeerde Staten van Fryslân

Postbus 20120

8900 HM Leeuwarden

onder vermelding van: m.e.r. De Wierde.

Meer informatie

Wilt u meer weten, dan kunt u contact opnemen met dhr. R. Kooistra, tel. 058 - 292 53 21 of met dhr. S. Akkerman, tel. 058 - 292 53 35.

provincie fryslân

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Afvalsturing Friesland NV

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Fryslân (coördinerend bevoegd gezag) en Waterschap Friesland (mede-bevoegd gezag)

Besluit: vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo)

Categorie Besluit m.e.r. 1994: C18.2

Activiteit: Afvalsturing Friesland NV heeft het voornemen om haar verwerkingsactiviteiten voor afval op de afvalberging De Wierde te Oudehaske uit te breiden. Hierbij wordt gedacht aan het oprichten, respectievelijk ontwikkelen van de volgende installaties of activiteiten: een scheidingsinstallatie, een bewerkingsinstallatie voor organische natte fractie, de uitbreiding van de zuiveringsinstallatie, bewerking van baggerslib en zuiveringsslib, grondreiniging, immobilisatie, zeefzandbewerking, groencompostering, verwerking rioolslib en veegvuil, een breekinstallatie, de vestiging van een regionale inzameldienst, en de opslag van secundaire bouwstoffen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 14 april 1998

richtlijnenadvies uitgebracht op: 10 juli 1998

Bijzonderheden:

- Afvalsturing Friesland NV (AF) heeft in overleg met de bevoegde instanties besloten één m.e.r.-procedure te starten voor meerdere activiteiten met een verschillend karakter (door AF een 'paraplu-m.e.r.' genoemd). Het uiteindelijke Milieueffectrapport (MER) zal daarbij bestaan uit een Hoofdrapport met één of meer Deelrapporten. Het Hoofdrapport geeft een korte beschrijving van de bestaande toestand, alle activiteiten die AF voornemens is op De Wierde te ontwikkelen, beschrijft de samenhang tussen deze activiteiten en de te verwachten gecumuleerde milieueffecten. Een Deelrapport geeft een meer specifieke beschrijving van een deelactiviteit en mogelijke alternatieven hiervoor en bevat tevens, voor zover nodig, een actualisatie van de gegevens in het Hoofdrapport. Bij het indienen van een vergunningaanvraag voor één (of meer deelactiviteiten), zal de aanvraag vergezeld gaan van het Hoofdrapport en één (of meerdere) Deelrapporten.
- In de startnotitie vraagt AF 'milieugebruiksruimte' aan. Dit is de ruimte die AF van het bevoegd gezag krijgt voor de milieugevolgen van het voornemen, waarbij geredeneerd wordt vanuit immissienormstellingen bij gevoelige objecten en gebieden. Het voordeel van de toepassing van dit concept is, dat voor belanghebbenden, zoals omwonenden, van tevoren duidelijk is welke hinder de activiteiten gezamenlijk voor de omgeving maximaal zullen mogen veroorzaken. De Commissie stelt voor het begrip milieugebruiksruimte te beperken tot de aspecten geluid en geur, omdat andere milieuaspecten moeilijk cumulatief zijn uit te drukken. Het MER moet aangeven hoe met dit concept in de praktijk zal worden omgegaan, met name hoe 'hard' de immissienormstellingen zijn.
- Omdat het voornemen bestaat uit een combinatie van deelactiviteiten, dient zowel per deelactiviteit als voor het geheel van deelactiviteiten een meest milieuvriendelijk alternatief ontwikkeld te worden. Bij dit laatste gaat het er vooral om actief te zoeken naar mogelijkheden om milieuwinst te boeken door het integreren van verschillende deelactiviteiten of door de locatiekeuze van deelactiviteiten op het terrein.

- Gelet op de complexiteit van de advisering over meerdere deelactiviteiten met verschillend karakter heeft het bevoegd gezag de adviestermijn voor de Commissie verlengd tot en met 10 juli 1998.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. C.J.M. Anzion

ir. H.S. Buijtenhek

ing. R.P.M. Jansen

drs. R.H.J. Mooren

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. M.J. Ruis.

36

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	980511	Omwonende de Wierde	Joure	980602
2.	980513	Noordelijk Afval Overlegorgaan	Leeuwarden	980602
3.	980518	Burgemeester en wethouders van de gemeente Skarsterlân	Joure	980602

